

каської області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://udau.edu.ua/library.php?pid=1178>

6. Скібіцький О. М. Антикризовий менеджмент : навч. посіб. / О. М. Скібіцький. – К. : Центр навчальної літератури, 2009. – 568 с.

7. Юрик Н. Є. Удосконалення механізму вибору антикризової стратегії підприємствами машинобудівної галузі / Н. Є. Юрик [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=389>

8. Король В. С. Антикризовий менеджмент в умовах ринкової трансформації економіки / В. С. Король [Електрон-

ний ресурс]. – Режим доступу : www.librar.org.ua/sections_load.php?s=business_economic_science&id=168&

9. Телін С. В. Антикризове управління як засіб запобігання банкрутству підприємств / С. В. Телін // Вісн. Хмельн. нац. ун-ту. Екон. науки. – 2010. – Т. 2, № 5. – С. 216 – 219.

10. Воробйова О. К. Стратегічні аспекти антикризового управління / О. К. Воробйова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://donduet.edu.ua/docs/vestnik/2006/Vest_TIR_\(21\).../vorobeve.doc](http://donduet.edu.ua/docs/vestnik/2006/Vest_TIR_(21).../vorobeve.doc)

УДК 658.8:339.138

ОРГАНІЗАЦІЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНИМ РОЗВИТКОМ

ПОПОВ О. Є., ЛЕГОСТАЄВА О. О.

УДК 658.8:339.138

Попов О. Є., Легостаєва О. О. Організація матеріально-технічного забезпечення механізму управління корпоративним розвитком

Організацію матеріально-технічного забезпечення корпоративного розвитку висвітлено в контексті формування відповідного управлінського механізму та в рамках ресурсно-діяльного підходу до реалізації стратегічного процесу. Представлено взаємозв'язок особливостей присутності корпоративного підприємства на ринках ресурсів і активів з параметрами корпоративного розвитку. Доведено доречність фіксування складових організації матеріально-технічного забезпечення корпоративного розвитку в рамках відповідної системи інституціональних правил здійснення корпоративних відносин.

Ключові слова: матеріально-технічне забезпечення, корпоративний розвиток, управлінський механізм.

Рис.: 2. **Бібл.:** 10.

Попов Олександр Євгенійович – доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри політичної економії, Харківський національний економічний університет (пр. Леніна, 9а, Харків, 61166, Україна)

E-mail: aeporov@ukr.net

Легостаєва Олена Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент, кафедра обліку і аудиту, Харківський інститут банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (пр. Перемоги, 55, Харків, 61174, Україна)

УДК 658.8:339.138

UDC 658.8:339.138

Попов А. Е., Легостаєва Е. А. *Организация материально-технического обеспечения механизма управления корпоративным развитием*
 Рассмотрены особенности организации материально-технического обеспечения корпоративного развития в контексте формирования соответствующего управленческого механизма, ориентированного на ресурсно-деятельностный подход к стратегическому процессу. Представлена взаимосвязь особенностей присутствия корпоративного предприятия на рынках ресурсов и активов с параметрами корпоративного развития. Доказана уместность фиксирования элементов материально-технического обеспечения корпоративного развития в рамках соответствующей системы институциональных правил осуществления корпоративных отношений.

Ключевые слова: материально-техническое обеспечение, корпоративное развитие, управленческий механизм.

Рис.: 2. **Библ.:** 10.

Попов Александр Евгеньевич – доктор экономических наук, доцент, заведующий кафедрой политической экономики, Харьковский национальный экономический университет (пр. Ленина, 9а, Харьков, 61166, Украина)

E-mail: aeporov@ukr.net

Легостаєва Елена Александровна – кандидат экономических наук, доцент, кафедра учета и аудита, Харьковский институт банковского дела Университета банковского дела Национального банка Украины (пр. Победы, 55, Харьков, 61174, Украина)

Popov A. Y., Legostaeva Y. A. *The Material and Technical Support of Corporate Development Management Mechanism Organizing*

The organization of corporate development material and technical support are highlighted in the context of appropriate management mechanism and within resource approach to the strategic process. The relationship features corporate presence on the markets of resources and assets of corporate development options is presented. We prove the appropriateness of fixing parts of logistics enterprise development within an appropriate system of institutional rules of corporate relations.

Key words: material and technical support, corporate development, management mechanism.

Pic.: 2. **Bibl.:** 10.

Popov Aleksandr Ye. – Doctor of Science (Economics), Associate Professor, Head of the Department of Political Economy, Kharkiv National University of Economics (pr. Lenina, 9a, Kharkiv, 61166, Ukraine)

E-mail: aeporov@ukr.net

Legostaeva Yelena A. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Department of Accounting and Audit, Kharkiv Institute of Banking of the University of Banking of the National Bank of Ukraine (pr. Peremogy, 55, Kharkiv, 61174, Ukraine)

Корпоративне управління розвитком акціонерного товариства (АТ) відбувається в умовах безперервного перетворення складного сполучення цілей та прагнень учасників корпоративних відносин, трансформація яких стає причиною виникнення і загострення конфліктів інтересів, а також інших проявів суперечностей та розбіжностей між корпорантами. Тому забезпечення стабільності та поступовості розвитку АТ обов'язково вимагає, з одного боку, реалізації системи заходів із налагодження ефективного корпоративного співробітництва, а, з іншого, – потребує постійного погодження та координації цілей корпорантів, а також запобігання загостренню або розв'язання конфлікту інтересів учасників КВ через належне корпоративне управління. Вирішення зазначеного широкого кола завдань забезпечення інтересів і захисту прав учасників корпоративних відносин (КВ) здійснюється на основі формування організаційно-економічного механізму управління корпоративним розвитком (МУКР).

МУКР являє собою гнучку систему організаційного та економічного забезпечення (складову механізму корпоративного управління – МКУ) інтересів широкого кола учасників КВ (суб'єктів корпоративного управління), засновану на сукупності прав корпорантів щодо участі у корпоративному управлінні, а також на способах реалізації цих прав і формах взаємодії учасників у процесі прийняття стратегічних і поточних управлінських рішень у акціонерному товаристві. Організаційно-економічний механізм управління корпоративним розвитком визначається індивідуальними та загальними параметрами цілісної сукупності взаємозв'язків між усіма учасниками КВ, що виникають навколо процесу прояву та реалізації інтересів корпорантів, а також засобами досягнення цілей у процесі виконання управлінських дій. Рухливий ситуативний характер прояву такого роду взаємозв'язків відбиває динамічний аспект побудови і розвитку системи корпоративних відносин, а також великою мірою визначає сприйнятливості нормативного забезпечення КВ (статичного аспекту корпоративного співробітництва) до змін умов господарювання.

МУКР як організаційна складова складного інституціонального явища – механізму корпоративного управління – на рівні акціонерного товариства визначає роль і взаємозв'язки кожної структурної ланки процесу корпоративного співробітництва, завдання, функції, методи та способи функціонування, забезпечує поєднання та взаємодію елементів корпоративного управління. Інституціональний характер походження МУКР, як важливого елементу МКУ, обумовлює необхідність виокремлення статичного та динамічного аспекту функціонування та розвитку організаційно-економічного механізму корпоративного управління. Збалансованість і пропорційність структурної побудови МУКР, проявом чого стає раціональність сполучення в його межах статичної та динамічної складових, майже вирішальною мірою визначає дієвість та ефективність здійснення процедур корпоративного управління. Проте досить науковці при розгляді проблем формування МУКР зосереджують увагу на розгляді тільки окремих (статичних або динамічних) аспектів побудови цієї складової МКУ.

Так, за думкою А. Кульмана [4, с. 12], будь-який економічний механізм у цілому являє собою логічну послідовність проявів господарських реалій: від певного початкового явища (створення або ініціації дії механізму) через низку процесів функціонування до завершального явища. Настання завершального явища при цьому припускає або повне проходження поточного ділового циклу корпоративного співробітництва (що зумовлює необхідність повернення до первинного етапу – для початку нового циклу), або виникнення ситуації розв'язання певних завдань корпоративного розвитку та необхідності постановки нових цілей. О. Градов [10] також у цілому схиляється до розуміння природи організаційно-економічного механізму (ОЕМ) як ланцюжка послідовних економічних явищ: економічна складова виступає спонукальною силою активізації господарської діяльності (реалізації заходів із розширення виробництва, поглиблення інноваційних пошуків, підвищення ефективності використання ресурсів та ін.) і важелем здійснення структурних трансформацій, які, у свою чергу, обумовлюють необхідність перетворення управлінської системи (зміни критеріїв оцінки, функцій, характеристик і т. п.).

Завершальним етапом дії економічних регуляторів у такому механізмі стає забезпечення спрямованості розвитку системи на максимізацію ефективності її функціонування та повну адаптацію до змін навколишнього оточення. Б. Мільнер, Л. Євенко, С. Могилевский [3, 6, 7] також підтримують доцільність визначення змісту ОЕМ як системи зв'язків на певному підприємстві, що виникають у динаміці. При цьому П. Старюк [9, с. 57], вважає, що завершальним результатом функціонування низки різноманітних механізмів (внутрішнього та зовнішнього походження) скорочення інвестиційних ризиків та захисту прав акціонерів корпорації (у т. ч. – МУКР) стає зростання потенціалу організаційного росту вартості акціонерного товариства. З точки зору О. Бондаря [1], організаційно-економічний механізм управління у сфері розбудови КВ також являє собою систему елементів економічного та організаційного характеру, функціонування яких спрямовано на реалізацію інтересів організації та забезпечення певного процесу діяльності.

З точки зору В. Пономаренка, О. Ястремської та ін. [8], структура економічного механізму набагато більшою мірою визначається взаємозв'язком і співвідношенням елементів системи, що забезпечують її функціонування і розвиток. М. Голев [2] цілком погоджується з такою думкою та підкреслює, що формування ОЕМ насамперед здійснюється шляхом вибору методів і важелів впливу на процес соціально-економічного розвитку. М. Круглов [5, с. 340] також пропонує розглядати організаційно-економічний механізм як сукупність різноманітних за своєю природою конкретних механізмів, покликаних організувати ефективну діяльність підприємства як виробничо-господарської системи, що діє в умовах мінливих потреб суспільства і нестабільності навколишнього середовища («процесно-інструментальний підхід»).

Розглядаючи особливості визначення змісту МУКР, як правило, усі перелічені автори аналізують корпора-

тивний розвиток з точки зору реалізації прав власників акціонерної вартості чи з точки зору формування структури корпоративного контролю, у рамках якої вибудовується система взаємодії керівництва компанії, її ради директорів, акціонерів та інших стейкхолдерів. Разом з тим є цілком зрозумілим, що параметри матеріально-технічної бази корпоративного підприємства виступатимуть вагомим фактором чи обмеженням для корпоративного розвитку (розглядатимемо далі як синонім до розвитку корпоративного підприємства), а отже актуалізують питання ідентифікації місця матеріально-технічного забезпечення в формованому МУКР.

Метою статті є обґрунтування теоретико-методичних засад формування й реалізації механізму управління корпоративним розвитком у частині ідентифікації вимог і обмежень на такий його елемент, як матеріально-технічне забезпечення. Реалізацію мети статті в контек-

сті означеного статичного підходу до побудови МУКР орієнтуємо на подану на рис. 1 схему. Вона відбиває такі основні елементи: інтереси учасників КВ; форми корпоративного співробітництва; система цілей і стратегій корпорантів; критерії та принципи погодження інтересів учасників; форми та методи планування корпоративного розвитку; інституціональні правила здійснення КВ у АТ; форми, методи та інструменти управлінського впливу на фактори КУ. Відображенням динамічного аспекту функціонування та розвитку МУКР стають управлінські рішення, за допомогою яких відбувається реалізація управлінського впливу на фактори і ресурси КУ. Формами прояву та наслідками здійснення такого роду управлінського впливу стає виникнення низки корпоративних ситуацій і корпоративних конфліктів, у рамках розв'язання яких відбувається контроль забезпечення інтересів учасників КВ.

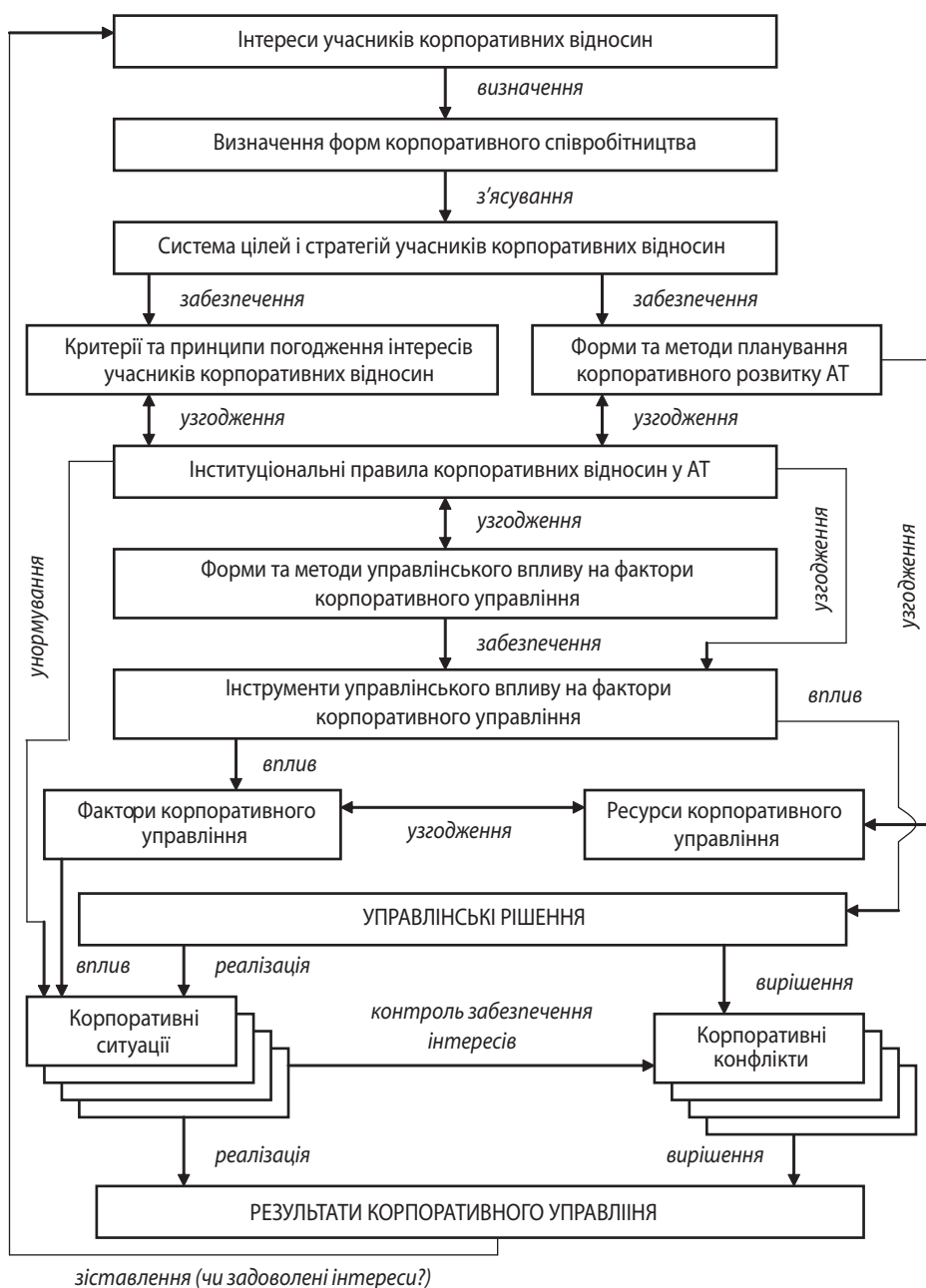

Рис. 1. Складові організаційно-економічного механізму корпоративного управління в акціонерному товаристві

Як видно з рис. 1, прийняття рішення про реалізацію напрямків корпоративного розвитку визначають наявні ресурси корпоративного управління, які формуються в рамках відповідної підсистеми матеріально-технічного забезпечення. Автори вважають, що формування МУКР передбачає охоплення широкій сфері корпоративних відносин, пов'язаної із урахуванням дії множини факторів і чинників зовнішнього і внутрішнього походження (рис. 2). Безпосередніми передумовами для розбудови організаційно-економічного механізму корпоративного управління виступають економіко-правовий механізм забезпечення інтересів і фінансовий механізм забезпечення інтересів учасників КВ, мотиваційний механізм корпоративного співробітництва у АТ, механізм формування та розподілу корпоративного контролю у АТ. У контексті заявленої мети статті звернемо увагу, на визначений на рис. 2 причинно-наслідковий зв'язок між корпоративним розвитком і представленістю корпоративного підприємства на ринку ресурсів й різного роду активів (знаходяться на різних полюсах поданої на рис. 2 схеми).

мування якої базуються на балансі інтересів учасників корпоративних відносин. З іншого, – інституціональні правила виступають найважливішою формою унормування конкретних корпоративних ситуацій, які виникають в процесі розвитку акціонерного товариства.

Формування системи інституційних правил має враховувати їх обов'язкову орієнтованість на зростання вартості матеріальних й нематеріальних активів компанії, які й становлять основу її матеріально-технічної бази та потребують виділення відповідного контуру (трактуватимемо як контур матеріально-технічного забезпечення) у формованому механізмі корпоративного розвитку. При цьому слід підкреслити, що особливості ролі та функцій ІП в МУКР полягає в тому, що інституціональні правила прямо не визначають процедури прийняття або зміст конкретних управлінських рішень у сфері матеріально-технічного забезпечення МУКР (реалізація таких правил не пов'язана зі зміною стану факторів або із перетворенням ресурсів КУ). Пропоновані інституціональні правила внутрішньокорпоративного походження описують умови і домовленості у сфері

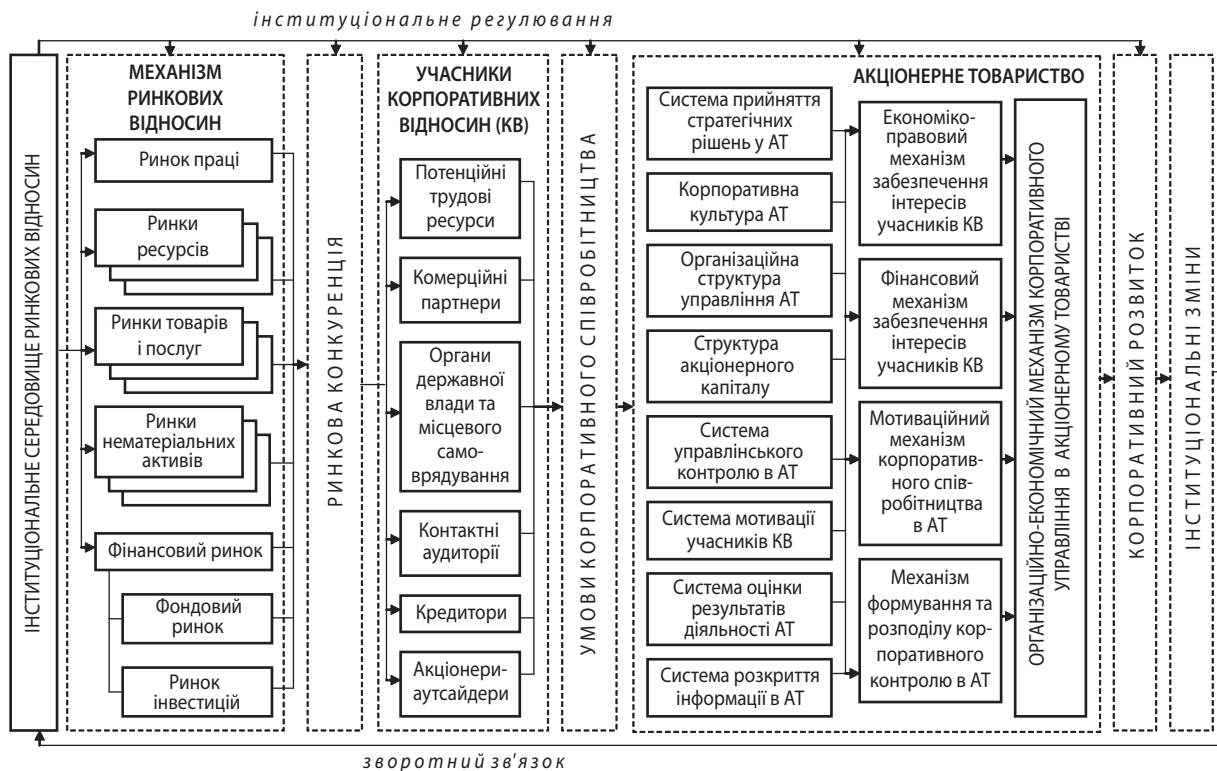

Рис. 2. Послідовність формування організаційно-економічного механізму корпоративного управління в АТ

Найважливішими чинниками забезпечення збалансованості і погодженості сполучення складових статичного і динамічного походження в МУКР стають інституціональні правила («базова корпоративна угода») здійснення корпоративних відносин у АТ. З одного боку, на ґрунті встановлення та забезпечення неухильного дотримання інституціональних правил (ІП) базової корпоративної угоди відбувається узгодження організаційно-методичного та інструментального забезпечення корпоративного управління (алгоритмів та процедур прийняття відповідних управлінських рішень в сфері КВ) із системою цілей і стратегій корпорантів, підвалини фор-

матеріально-технічного забезпечення, на які погоджуються учасники при вступі до корпоративного співробітництва (такі правила слід трактувати як нормативи матеріально-технічної підтримки виконання бізнес-процесів корпоративного підприємства).

Означена система інституціональних правил фіксує також і принципи й сценарії відволікання елементів матеріально-технічної бази корпоративного підприємства з процесів функціонування у процеси розвитку. При цьому в аспекти прийняття рішень вводяться параметри доступу до ресурсів й технологій стейкхолдерів корпоративного підприємства, які також зафіксовані у

вигляді певних інституціональних норм та обмежень. Такий підхід дозволяє ввести до механізму корпоративного розвитку настанови організації управління (організація як інституціональна регламентація) відповідним матеріально-технічним забезпеченням.

Таким чином, у статті висвітлено параметри організації матеріально-технічного забезпечення корпоративного розвитку в контексті формування відповідного управлінського механізму, орієнтованого на об'єднання ресурсного та діяльнісного підходів до розуміння стратегічного процесу. Систему реалізації корпоративних відносин, як підґрунтя корпоративного розвитку, визначено як підґрунтя для забезпечення корпоративному підприємству економічно безпечної присутності на ринках ресурсів та активів. Доведено до речності фіксування складових організації матеріально-технічного забезпечення корпоративного розвитку в рамках відповідної системи інституціональних правил здійснення корпоративних відносин. Разом з тим, потребує проведення подальших досліджень розробка підходів до формалізованого фіксування таких інституціональних правил та їх імплементації до механізму управління корпоративним розвитком. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Бондар О. М.** Організаційно-економічний механізм приватизації стратегічних підприємств (на матеріалах промислових підприємств України) : автореф. дис. ... канд.

екоп. наук: 08.06.01 / Київ. нац. екоп. ун-т. / О. М. Бондар. – К., 2001. – 18 с.

2. **Голев М. К.** Організаційно-економічний механізм забезпечення ефективного функціонування підприємств на фондовому ринку : автореф. дис. ... канд. екоп. наук: 08.06.01 / М. К. Голев [Електронний ресурс] / Терноп. акад. нар. госпва. – Тернопіль, 2003. – 21 с.

3. **Евенко Л. И.** Организационные структуры управления промышленными корпорациями США / Л. И. Евенко. – М.: Наука, 1998. – 236 с.

4. **Кульман А.** Экономические механизмы / А. Кульман. – М.: АО Издательская группа «Прогресс», 1993. – 192 с.

5. **Круглов М. И.** Стратегическое управление компанией : учебник для ВУЗов / М. И. Круглов. – М.: Русская деловая литература, 1998. – 768 с.

6. **Мильнер Б. З.** Системный подход к организации управления / Б. З. Мильнер, Л. И. Евенко, В. С. Раппопорт. – М.: Экономика, 1983. – 224 с.

7. **Могилевский С. Д.** Корпорации в России: правовой статус и основы деятельности / С. Д. Могилевский, И. А. Самойлов. – М.: Дело, 2006. – 480 с.

8. **Пономаренко В. С.** Корпоративное управление машиностроительным предприятием: проблемы, пути решения / В. С. Пономаренко, Е. Н. Ястремская, В. М. Луцковский, С. Л. Кушнар, Д. А. Репка. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2006. – 232 с.

9. **Старюк П.** Корпоративное управление и стоимость компании: ситуация в России / П. Старюк, В. Полюченко // Управление компанией. – 2004. – № 1. – С. 50 – 57.

10. Стратегия и тактика антикризисного управления фирмой / Под ред. проф. А. П. Градова и проф. Б. И. Кузина. – СПб.: Специальная литература, 1996. – 512 с.

UDC 659.126-053.6

MENTAL AND ETHICAL ASPECTS IN JUVENILE-ORIENTED BRAND DEVELOPMENT

SHUBIN A. A., KRIVONOS A. A.

UDC 659.126-053.6

Shubin A. A., Krivonos A. A. Mental and Ethical Aspects in Juvenile-oriented Brand Development

This article is dedicated to mental and ethical aspects that arise in the process of developing brands for a juvenile target group. A highly optimized way of discerning and satisfying the emotional demands of children and rational motives of their parents is proposed. To create a trademark concept that accounts for interaction of complex systems in a state of unsteady equilibrium, a matrix of dual-targeting trademark creation is developed.

Key words: brand, target group, promotion, juvenile brand, segmentation, targeting, demand.

Figures.: 5. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 6.

Shubin Aleksandr A. – Doctor of Science (Economics), Professor, Rector, Donetsk National University of Economy and Trade named after M. Tugan-Baranovsky (vul. Shchora, 31, Donetsk, 83050, Ukraine)

Krivonos Alina A. – Assistant, Department of Marketing and CP, Donetsk National University of Economy and Trade named after M. Tugan-Baranovsky (vul. Shchora, 31, Donetsk, 83050, Ukraine)

E-mail: 7307676@gmail.com

УДК 659.126-053.6

Шубін О. О., Кривоніс А. О. Психологічні та етичні аспекти розвитку бренда з орієнтацією на дитячу аудиторію

Статтю присвячено морально-етичним аспектам, які виникають в процесі розробки бренда для дитячої аудиторії. Запропоновано оптимальний варіант виявлення і задоволення емоційних потреб дитячої аудиторії і раціональних мотивів їх батьків. Для створення концепції торговельної марки, що враховує взаємодію складних систем у сфері нестійкої рівноваги, розроблено матрицю створення торговельної марки в умовах двійкового таргетування.

Ключові слова: бренд, цільова аудиторія, просування, дитячий бренд, сегментація, таргетування, потреба.

Рис.: 5. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 6.

Шубін Олександр Олександрович – доктор економічних наук, професор, ректор Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського (вул. Щорса, 31, Донецьк, 83050, Україна)

Кривоніс Аліна Олександрівна – асистент, кафедра маркетингу та КС, Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського (вул. Щорса, 31, Донецьк, 83050, Україна)

E-mail: 7307676@gmail.com

УДК 659.126-053.6

Шубин А. А., Кривонос А. А. Психологические и этические аспекты развития бренда с ориентацией на детскую аудиторию

Статья посвящена морально-этическим аспектам, которые возникают в процессе разработки бренда для детской аудитории. Предложен оптимальный вариант выявления и удовлетворения эмоциональных потребностей детской аудитории и рациональных мотивов их родителей. Для создания концепции торговой марки, учитывающей взаимодействие сложных систем в области неустойчивого равновесия, разработана матрица создания торговой марки в условиях двичного таргетирования.

Ключевые слова: бренд, целевая аудитория, продвижение, детский бренд, сегментация, таргетирование, потребность.

Рис.: 5. **Табл.:** 1. **Библ.:** 6.

Шубин Александр Александрович – доктор экономических наук, профессор, ректор, Донецкий национальный университет экономики и торговли им. М. Туган-Барановского (ул. Щорса, 31, Донецк, 83050, Украина)

Кривонос Алина Александровна – ассистент, кафедра маркетинга и КС, Донецкий национальный университет экономики и торговли им. М. Туган-Барановского (ул. Щорса, 31, Донецк, 83050, Украина)

E-mail: 7307676@gmail.com